

Gheorghe-Florin Ghețău, Olenca-Georgiana Ghețău

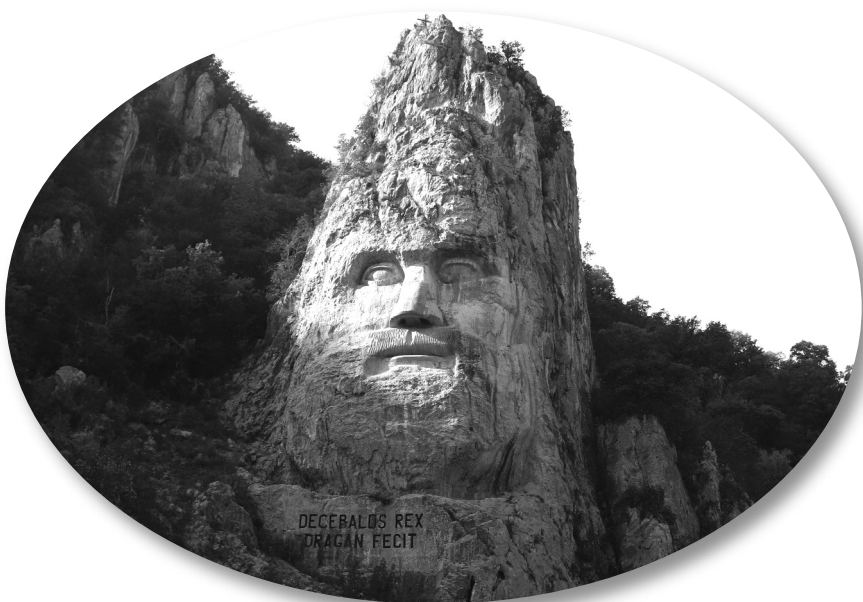
Istoria ROMÂNIEI

1001 întrebări
și răspunsuri

Cuprins

Cuvânt înainte	5		
		Întrebări	Răspunsuri
		(pag.)	(pag.)
Capitolul I. Preistoria (apariția omului – 513 î.H.)	9		209
Capitolul II. Antichitatea (513 î.H. – 602 d.H.)	17		211
Capitolul III. Evul Mediu (602 – 1821)	31		216
Capitolul IV. Epoca Modernă (1821 – 1918)	75		231
Capitolul V. Epoca Contemporană (1918 – prezent)	159		259

Motto: „Existența unui popor nu se discută – se afirmă!”
dr. Ioan Rațiu, președinte al Partidului
Național Român din Transilvania (1894)

Cuvânt înainte

O preocupare permanentă a speciei umane este sensul propriei existențe. Oricare dintre noi s-a adâncit în introspecții al căror punct de plecare a fost invariabil interogația: Cine sunt? La această întrebare, până acum, doar memoria s-a încumetat să ofere un răspuns. E un răspuns imperfect, selectiv, subiectiv și efemer, ca și viața, dar până vom avea altceva mai bun, e singurul pe care-l putem accesa, e singurul pe care putem depune întreaga greutate a imenselor noastre așteptări de la un viitor, cum altfel, decât incert.

Fiecare dintre noi e produsul a tot ceea ce ni s-a întâmplat. Amintirile sparg recurent pojghița cotidianului, imediatului, necesarului, pentru a ne spune câte ceva despre cine suntem. Cu toate acestea, memoria este tot mai puțin valorizată de societatea noastră informatizată, în care mediul virtual a devenit o extensie a memoriei noastre. Dar a avea la îndemână incomensurabilul tezaur al cunoștințelor umane nu e totuna cu a avea un crâmpei al acestuia în mintea noastră, acolo unde sălășluiește întreaga magie a conștiinței umane. Inovația, gândirea critică, spiritul estetic și creativ apar acolo unde cunoștințele se întâlnesc cu logica. Mult hulita memorie este cea care furnizează, ca să-l parafrazăm pe Lucian Blaga, pietrele necesare construirii templului personal. Fără memorie am fi precum proiectul unei minunate catedrale medievale, să zicem Notre-Dame din

Paris, pentru a cărui realizare însă nu am avea niciun fel de materie primă. Cu riscul de a ne repeta, trebuie să afirmăm încă o dată: **suntem tot ceea ce ni s-a întâmplat**. Dar dacă la nivel personal avem propria memorie, plină cu fulgurațiile propriei vieți, ce avem când trebuie să ne raportăm la o întreagă națiune? Oare nu istoria? Fiica vitregă a științei, fiindcă este știință, fără să fie o știință exactă, așa cum ne place să vedem știința, dar totuși o știință.

Istoria ne permite să ne cunoaștem locul pe Terra, dar și în univers. Ne oferă un răspuns, în lipsa altuia mai bun, la întrebările existențiale legate de originea noastră și despre direcția în care mergem. Ea se încumetă să ne ajute să discernem între bine și rău. E o inepuizabilă sursă de inspirație. Ne arată ce ar trebui să facem, dar, eminemente, ce să nu facem. Ne pune în contact cu cele mai nobile și cele mai coșmarești atribute ale ființei umane. Ne oferă fundația pe care să construim acel mâine izvorât dintr-un azi care este o stea pe firmamentul lui ieri. Ea este cea mai ambițioasă dintre științe, fiindcă totul este aria sa de expertiză. De aceea ne dezamăgește atât de des, își propune prea mult și e prea dornică să ne facă pe plac, iar noi profităm de ea, neștiind cât de importantă este pentru existența noastră. De multe ori, din păcate, ea este specială și fiindcă trecutul trebuie reconstruit, din nou și din nou, până seamănă cu ceea ce vrem noi să semene. Lărgim pielea trecutului suficient de mult încât să încapă toate așteptările prezentului. Însă cu toate acestea, adevărul este la îndemână, și așa a fost mereu pentru cei care l-au căutat. Nu tot adevărul, ce-i drept, dar o formă de adevăr acceptabilă și dezirabilă, genul de adevăr pe care îl căutăm chiar și prin instanțele de judecată. Nu vom obține niciodată mai mult de un adevăr relativ, dar cine dintre noi s-ar putea lăuda cu mai mult decât o relativă cunoaștere a propriei existențe?

La sfârșitul secolului al XVIII-lea, în zorii Revoluției franceze, a

apărut ceea ce astăzi numim „conștiința națională”. Revoluționarii francezi, confrunțați cu ostilitatea „vechiului regim” absolutist, au ajuns la concluzia, pe care popoarele s-au grăbit să o adopte, că cea mai importantă caracteristică a unui individ este apartenența la un corp național. S-a strigat „patria în primejdie”, iar „Cântecul de război al armatei de pe Rin”, devenit între timp Marsilieza, începe deloc întâmplător cu îndemnul: „Înainte, copii ai Patriei!”. Astfel a început era statelor naționale, care clama dreptul fiecărei națiuni la un stat propriu. În siajul acestui curent inovator s-a înscris și crearea României. Țara noastră a fost, înainte de toate, un proiect al elitelor, transpus în realitate de patriotismul celor mulți care înțelegeau întreaga valoare a ceea ce este mai presus de propria persoană, nașuirea. Mortarul acestui construct nu putea fi decât istoria. Ce altceva putea ține laolaltă pleiada de individualități care mărșăluiau în aceeași direcție, ghidați de aceeași busolă morală?

România este o realitate subiectivă. Ea există atâta timp cât noi credem că ea există, atâta timp cât investim timp și efort pentru a ne dovedi, la fel ca predecesorii noștri, că ea este o realitate necesarmente vitală. Soarele există fie că noi credem sau nu în existența sa; nu la fel stă situația în cazul țării noastre. Ea are nevoie de credința noastră, de grija noastră, de loialitatea noastră pentru a dăinui. În cotloanele istoriei se ascunde și o vastă necropolă unde își doarme somnul de veci o pletoră de state. Unele efemere, altele perene. Unele glorioase, altele mai puțin glorioase. Imperii, regate, republici de-a valma. Pe unele le ferim de uitare, pe cele mai multe nu. Amintindu-ne trecutul țării noastre, resuscitând cu ajutorul istoriei momentele centrale din viața poporului român, ne asigurăm că România nu va fi doar o notă de subsol în marea carte a istoriei. România are nevoie de credința noastră, iar această carte vine să

susțină nevoia fiecărui cetățean al ei de a crede, la fel ca înaintașii noștri, poate – de ce nu? – chiar mai mult, în existența, vitalitatea și viitorul său.

Cartea de față oferă o modalitate facilă și atractivă de a intra în contact cu ceea ce autorii au considerat a fi mai demn de atenție din trecutul României. Este o scriere care mai întâi ne îndeamnă să ne amintim, iar apoi ne spune cât de bine am făcut-o. Oferă explicații, detalii, suficient cât să știm esențialul. Nu plictisește și nu saturează atenția. Ea este utilă elevilor de gimnaziu și celor de liceu. În mod special, ea se adresează celor care se pregătesc pentru bacalaureat, dar și celor care ținesc să fie admiși la Academia de Poliție. Ea oferă eșafodajul unei cunoașteri mereu la îndemână, pentru studenții de la profilul istorie și nu numai. În definitiv, este un instrument care intermediază contactul, chiar dacă lapidar, dintre români și istoria lor, ca etapă obligatorie spre înțelegerea viitorului la care trebuie să aspirăm. Altfel spus, este în egală măsură și o carte pentru publicul larg, avid de cunoaștere.

Cu speranța că ne-am achitat cu bine de sarcina asumată, vă invităm la lectură!

AUTORII

CAPITOLUL I. Preistoria (apariția omului – 513 î.H.)

1. Ce este preistoria?

- A) Perioada de dinaintea de inventarea scrisului
- B) Perioada de după inventarea scrisului
- C) Perioada în care trăim acum

2. Preistoria este cea mai lungă perioadă de timp din istoria omenirii?

- A) DA
- B) NU

3. Care sunt cele două mari perioade ale preistoriei?

- A) Epoca Pietrei și Epoca Metalelor
- B) Epoca Metalelor și Epoca Lemnului
- C) Epoca Pietrei și Epoca Lemnului

4. Arheologii au împărțit Epoca Pietrei în mai multe perioade. Denumirile a trei dintre ele sunt mai bine cunoscute de publicul larg. Care sunt acestea?

- A) Paleolitic, Mezolitic, Pleistocen
- B) Paleolitic, Mezolitic, Holocen
- C) Paleolitic, Mezolitic, Neolitic

5. Care este semnificația termenului Paleolitic (de la apariția omului – cca milen. al XI-lea î.H., pentru teritoriul țării noastre)?

- A) Epoca nouă a pietrei
- B) Epoca mijlocie a pietrei
- C) Epoca veche a pietrei

6. Care este semnificația termenului Mezolitic (cca milen. al XI-lea – milen. al VII-lea î.H., pentru teritoriul țării noastre)?

- A) Epoca nouă a pietrei
- B) Epoca mijlocie a pietrei
- C) Epoca veche a pietrei

7. Care este semnificația termenului Neolitic (cca milen. al VII-lea – debutul milen. al III-lea î.H., pentru teritoriul țării noastre)?

- A) Epoca nouă a pietrei
- B) Epoca mijlocie a pietrei
- C) Epoca veche a pietrei

8. Care sunt cele două mari perioade ale Epocii Metalelor?

- A) Epoca Aurului și Epoca Bronzului
- B) Epoca Fierului și Epoca Cuprului
- C) Epoca Bronzului și Epoca Fierului

9. Cum a fost numit de istorici individul din specia *homo sapiens* a cărui mandibulă a fost descoperită de către un grup de speologi într-o peșteră de lângă localitatea Anina (jud. Caraș-Severin), în anul 2002?

- A) Vasile de la Anina
- B) Ion de la Anina
- C) Gheorghe de la Anina

10. Când a trăit, cu aproximație, individul a cărui mandibulă a fost descoperită lângă localitatea Anina (jud. Caraș-Severin), în anul 2002?

- A) 40.000 de ani în urmă
- B) 50.000 de ani în urmă
- C) 60.000 de ani în urmă

11. În anul 1961, o echipă de arheologi coordonată de către Nicolae Vlăssă a descoperit la Tărtăria (jud. Alba) trei tăblițe de lut pe care se găsesc o serie de simboluri. Nicolae Vlăssă nu a fost de față când s-a făcut descoperirea. Care este vechimea estimată a Tăblițelor de la Tărtăria, conform anumitor surse?

- A) cca 7.000 î.H
- B) cca 6.000 î.H
- C) cca 5.000 î.H

12. Care este opinia publicului neavizat, neîmpărtășită de specialiști, despre Tăblițele de la Tărtăria?

- A) Conțin cea mai nouă formă de scriere descoperită.
- B) Conțin cea mai veche formă de scriere descoperită.
- C) Conțin simboluri sacre.

13. Ce populație a inventat cea mai veche formă de scriere?

- A) egiptenii
- B) chinezii
- C) sumerienii

14. Cum a fost numită de specialiști prima formă de scriere inventată în milen. al IV-lea î.H., în Mesopotamia?

- A) hieroglifică
- B) cuneiformă
- C) hieratică

15. Ce nume i s-a dat de către arheologi vasului-statuetă din lut, cu forme feminine, descoperit pe raza comunei Vidra din județul Ilfov, care datează, cel mai probabil, din mileniul al V-lea î.H.

- A) Zeița de la Vidra
- B) Mama de la Vidra
- C) Soția de la Vidra

16. Ce este Calcoliticul (cca milen. al III-lea î.H., pentru teritoriul țării noastre)?

- A) O perioadă de trecere de la Neolitic la Epoca Bronzului
- B) O perioadă de trecere de la Mezolitic la Neolitic
- C) O perioadă de trecere de la Epoca Bronzului la Epoca Fierului

17. Care este cea mai importantă cultură arheologică care s-a dezvoltat, pe teritoriul țării noastre, la finalul Neoliticului și a înflorit până la finele Calcoliticului?

- A) Cultura Cucuteni-Ariușd
- B) Cultura Petrești
- C) Cultura Gumelnița

18. În ce an a fost descoperită Cultura Cucuteni-Ariușd?

- A) 1874
- B) 1884
- C) 1894

19. Prin ce se evidențiază Cultura Cucuteni-Ariușd?

- A) Ceramica de o mare valoare artistică
- B) Uneltele extrem de avansate
- C) Locuințele spațioase și confortabile

20. Cărei culturi aparține faimoasa statueta „Gânditorul”, descoperită, împreună cu „soția sa”, în Dobrogea?

- A) Cultura Periam-Pecica
- B) Cultura Hamangia
- C) Cultura Sighișoara

21. Din ce metale este compus aliajul numit bronz?

- A) cupru și argint
- B) cupru și aur
- C) cupru și cositor

22. Din ce epocă datează celebrele pumnale de la Perșinari (jud. Dâmbovița)?

- A) Epoca Fierului
- B) Epoca Cuprului
- C) Epoca Bronzului

23. Din ce metal sunt confecționate pumnalele de la Perșinari?

- A) bronz

- B) aur
- C) argint

24. Cărei epoci istorice îi aparține Cultura Sărata-Monteoru, care s-a dezvoltat în mileniul al II-lea î.H.?

- A) Neolitic
- B) Epoca Bronzului
- C) Epoca Fierului

25. Ce populație se consideră că a dezvoltat pentru prima dată metalurgia fierului, în Asia Mică, cu aproximație în secolul al XIII-lea î.H.?

- A) egiptenii
- B) fenicienii
- C) hitiții

26. Cum se numesc cele două etape în care împart, de obicei, arheologii Epoca Fierului?

- A) Hallstatt și La Tène
- B) Hallstatt și Neuchâtel
- C) Heidelberg și La Tène

27. În ce secol se consideră că s-a încheiat, cu aproximație, pe teritoriul țării noastre, prima perioadă a Epocii Fierului?

- A) al VI-lea î.H.
- B) al V-lea î.H.
- C) al III-lea î.H.

28. Care este cea mai importantă cultură arheologică din prima perioadă a Epocii Fierului, de pe teritoriul țării noastre?

- A) Cultura Basarabi
- B) Cultura Boian
- C) Cultura Hamangia

29. Din ce perioadă a Epocii Fierului provine „Carul votiv de la Bujoru” (jud. Teleorman), care a fost descoperit în 1974?

A) Hallstatt

B) La Tène

C) Nu provine din Epoca Fierului.

30. Care erau locuitorii spațiului carpato-danubiano-pontic, din timpul primei perioade a Epocii Fierului?

A) illirii

B) celții

C) tracii

Răspunsuri

CAPITOLUL I. Preistoria (apariția omului – 513 î.H.)

- 1.** A) Perioada de dinainte de inventarea scrisului
- 2.** A) DA
- 3.** A) Epoca Pietrei și Epoca Metalelor
- 4.** C) Paleolitic, Mezolitic, Neolitic
- 5.** C) Epoca veche a pietrei
- 6.** B) Epoca mijlocie a pietrei
- 7.** A) Epoca nouă a pietrei
- 8.** C) Epoca Bronzului și Epoca Fierului
- 9.** B) Ion de la Anina
- 10.** A) 40.000 de ani în urmă
- 11.** C) cca 5.000 î.H.
- 12.** B) Conțin cea mai veche formă de scriere descoperită.
- 13.** C) sumerienii

- 14.** B) cuneiformă
- 15.** A) Zeița de la Vidra
- 16.** A) O perioadă de trecere de la Neolitic la Epoca Bronzului
- 17.** A) Cultura Cucuteni-Ariușd
- 18.** B) 1884
- 19.** A) Ceramica de o mare valoare artistică
- 20.** B) Cultura Hamangia
- 21.** C) cupru și cositor
- 22.** C) Epoca Bronzului
- 23.** B) aur
- 24.** B) Epoca Bronzului
- 25.** C) hitiții
- 26.** A) Hallstatt și La Tène
- 27.** B) al V-lea î.H.
- 28.** A) Cultura Basarabi
- 29.** A) Hallstatt
- 30.** C) tracii